

ECHO

ZACHODNIOPOMORSKIEJ WSI

Nr 03/2020

Informacja dla rolników poddanych kwarantannie domowej w związku z Covid19 13

Dopłaty do materiału siewnego 14

Zostań w domu i bądź bezpieczny 16

**Bank Spółdzielczy
w Goleniowie**

**Kredyt WŁASNY HEKTAR
na zakup ziemi**

- okres kredytowania do 15 lat
- kredyt do 800 000 zł

O szczegóły pytaj w placówkach Banku:
NOWOGARD, MASZEWO, ŁOBEZ, WĘGORZYNO, CHOCIWEL,
GOLENIÓW, DOBRZANY, DOBRA, IŃSKO, STEPNICA

www.bsgoleniow.pl

Zachodniopomorska Izba Rolnicza

Prezes Izby: Andrzej Karbowy
Wiceprezes Izby: Jerzy Mariak
Członkowie Zarządu: Mirosław Ignaszak, Kazimierz Kuligowski, Anna Rydzkowska
Zajmujemy się w szczególności:

- bezpłatnym doradztwem prawnym;
- działalnością szkoleniową;
- zbieraniem opinii, wniosków, analiz i informacji gospodarczych;
- działaniem na rzecz tworzenia rynku rolnego;
- pomocą w powoływaniu zrzeszeń i stowarzyszeń producentów rolnych;
- doradztwem w zakresie produkcji rolniczej;
- współpracą z jednostkami doradztwa rolniczego;
- działaniem na rzecz rozwoju infrastruktury rolnictwa i wsi;
- doradztwem w zakresie poprawy jakości produktów rolniczych;
- promowaniem produktów rolniczych i ich eksportu;
- działaniem na rzecz ochrony środowiska i wiejskiego dziedzictwa kulturowego.

Echo Zachodniopomorskiej Wsi: pismo Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Adres redakcji:

ul. Chmielewskiego 22A/9, 70-028 Szczecin

tel. 91 484 40 72

e-mail: izba@zir.pl

www.zir.p

ul. Słowiańska 5, 75-846 Koszalin

tel. 94 346 05 14

e-mail: koszalin@zir.pl

www.zir.pl

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Szanowni Państwo!

Koronawirus to temat nr 1. Jesteśmy świadkami wydarzeń bez precedensu. Nie spodziewaliśmy się tego. Ofiary na całym świecie, zamknięte miasta, zatrzymane fabryki, urzędy, usługi, handel. W perspektywie poważne problemy ekonomiczne. Nie wiemy, jak mocno ta wyjątkowa sytuacja odbije się na rolnictwie i obszarach wiejskich.

Samorząd rolniczy nie przerwał jednak pracy, skierował do władz szereg wniosków, w tym w sprawie:

- objęcia szczególną ochroną rolników, ich rodzin i efektów ich pracy
- odroczenia spłaty rat kredytu rolnikom
- poprawy zasad powoływania komisji szacujących straty
- zmiany zasad szacowania szkód powstałych w wyniku wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych

W tych dniach szczególnie polecam uważne śledzenie stron www.zir.pl oraz www.krir.pl, gdyż na bieżąco pojawiają się tam ważne dla rolników informacje.

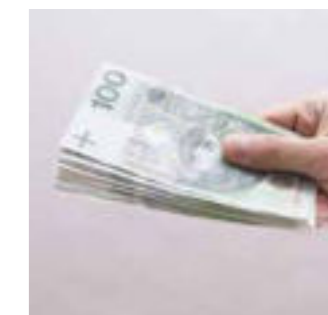
Andrzej Karbowy – Prezes Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Spis treści

» Posiedzenia Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej	4
» Posiedzenia Rad Powiatowych ZIR	7
» Informacje Krajowej Rady Izb Rolniczych	7
» Informacje Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi	12
» Informacje Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	14
» Informacja Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	15
» Kulinarne skarby Pomorza Zachodniego	17

POSIEDZENIA ZARZĄDU ZACHODNIOPOMORSKIEJ IZBY ROLNICZEJ

Posiedzenie Zarządu ZIR

W dniu 11 marca br. odbyło się posiedzenie Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej, którego w części uczestnikami poza p. Stanisławem Balińskim – delegatem do KRIR byli p. Adam Kalinowski – dyrektor ZODR Barzkowice, p. Dariusz Ruszczycki – przewodniczący RP Gryfino oraz p. Jan Kozak. Posiedzenie od przedstawienia porządku obrad rozpoczął Prezes p. Andrzej Karbowy, po czym została zainicjowana dyskusja na temat oferty szkoleniowej ośrodka doradztwa rolniczego i współpracy między ZODR Barzkowice a Zachodniopomorską Izbą Rolniczą. Zaapelowano o poszerzenie oferty szkoleń odbywających się wraz z warsztatami, o bardziej widoczne rozpropagowanie informacji na temat planowanych szkoleń, a także o większe dopasowanie szkoleń do programów ARiMR. Następnie p. dyrektor ZODR przedstawił zmiany organizacyjne biur ZODR na terenie Barzkowic i Koszalina, poinformował o odwołaniu z powodu koronawirusa

zaplanowanych wcześniej szkoleń, imprez i konkursów oraz zwrócił się o pogłębienie współpracy między naszymi instytucjami. Jednym z wniosków była sugestia, aby poświęcić większą uwagę na promowanie producentów żywności i produkcji rolniczej oraz prośba o lepszą współpracę między kierownikami jednostek, a przewodniczącymi rad powiatowych. Na zakończenie spotkania dyrektor ZODR przekazał informację na temat monitoringu suszy, który ruszyć ma od 21 marca oraz o tym, że w ciągu najbliższych kilku lat na terenie województwa zachodniopomorskiego ma zostać wdrożony pilotażowy program teledetekcji. W związku z tym, każdy rolnik zobowiązany będzie do założenia indywidualnego profilu zaufanego, na podstawie którego będzie składał wniosek o oszacowanie w formie elektronicznej bezpośrednio do wojewody (takie są założenia). Kolejno Zarząd zatwierdził i podpisał protokół z poprzedniego posiedzenia, z kolei prezes i wiceprezes dokonali podsumowania ostatnich posiedzeń i działalności rad społecznych KOWR OT Szczecin i Koszalin.

W następnej kolejności głos zabrali p. J. Kozak oraz p. D. Ruszczycki, którzy zaznajomili członków Zarządu z jakimi problemami borykają się gryfińscy rolnicy na terenie swojego powiatu. Głównie chodzi o sprawy związane bezpośrednio z kołami łowieckimi, szacowaniem szkód oraz polowaniami. Szkody na terenie powiatu gryfińskiego zdaniem p. Kozaka są zdecydowanie większe niż na terenie innych gmin województwa zachodniopomorskiego. Należałoby zredukować pogłowienie jelenia (szpicaka, łani i ciela) na terenie powiatu oraz wprowadzić zmianę regulaminu polowań. Działania te w znacznym stopniu ograniczą występowanie szkód. Na zakończenie posiedzenia Zarząd zajął się omówieniem spraw związanych z organizacją forum Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej, przeanalizowaniem rozmieszczenia stacji meteorologicznych na podstawie propozycji IUNG, stacji stawianych przez ZODR i obecnie istniejących oraz zapoznał się z bieżącą dokumentacją.

Zachodniopomorska Izba Rolnicza

Szczecin dn. 24 marca 2020 roku

Nasz Znak :ZIR/PK/ŚW /2020

Wiktor Szmulewicz

Prezes

Krajowej Rady Izb Rolniczych

Wobec dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości, a w szczególności coraz większym konsekwencjom występowania wirusa SARS-CoV-2, wywołującego chorobę COVID-19 Zarząd Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej zwraca się na wniosek rolników do Pana Prezesa o podjęcie działań w celu zapewnienia pomocy rolnikom prowadzącym uprawy lub produkcję rolną w ramach działów specjalnych produkcji rolnej (produkcja sezonowa o krótkim okresie przydatności do dalszej produkcji, związana z produkcją do sprzedaży i bezpośredniego spożycia - jajka, nowalijki, kwiaty, rozsady) ponieważ działają te są zagrożone brakiem ich zbioru oraz sprzedaży. Pociąga to za sobą poważne zagrożenie dla bytu tych podmiotów, członków samorządu rolniczego, które zajmują się tego typu produkcją. W wielu przypadkach nastąpić może całkowite wygaśnięcie, a w konsekwencji upadłość rolnika, pociągnie to za sobą zagrożenie egzystencji rodzin tych rolników, a pośrednio zaburzy funkcjonowanie całego działu rolnictwa w tej części kraju.

Panie Prezesie proszę o przedstawienie tych problemów Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Postulujemy by w okresie gdy zaopatrzenie w żywność staje się kwestią kluczową nie dopuścić do sytuacji gdy rolnicy będą produkowali żywność tylko po to, aby następnie została ona zainwentaryzowana.

Jako samorząd rolniczy na terenie Województwa Zachodniopomorskiego wierzymy, iż w tym trudnym czasie będziemy się wzajemnie wspierać.

PREZES ZARZĄDU

Andrzej Karbowy

UWAGA

Nastąpiła zmiana w udzielaniu porad prawnych w biurze ZIR Koszalin. Radca Prawny od 1 kwietnia będzie udzielał porad we wtorki w godzinach 10:00-14:00, w Biurze ZIR Szczecin porady prawne bez zmian.

WNOSKUJEMY O PODJĘCIE DZIAŁAŃ W CELU ZAPEWNIENIA POMOCY ROLNIKOM

Biuro Zarządu:
ul. Chmielowskiego 22a/9, 70-028 Szczecin
tel. 91 484 40 72, fax 91 482 40 27
e-mail: izba@zir.pl
REGON: 810951487

www.zir.pl

Oddział Terenowy:
ul. Stowiańska 5, 75-848 Koszalin
tel. 94 346 05 14, fax 94 346 71 72
e-mail: koszalin@zir.pl
NIP: 852-18-75-490

Zachodniopomorska Izba Rolnicza

Nasz znak ZIR/JW/ 882 /20

Szczecin, 23.03.2020

Pan
Grzegorz Pięta
p.o. Dyrektora Generalnego
Krajowego Ośrodka
Wsparcia Rolnictwa

Z powodu zwiększonego prawdopodobieństwa zarażenia się tzw. *koronawirusem SARS-Cov-2* wywołującego chorobę COVID-19, Zarząd Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej wnioskuje o wstrzymanie przez KOWR organizacji wszystkich przetargów, na sprzedaż i dzierżawę nieruchomości rolnych. Stoimy na stanowisku, że przeprowadzanie czynności przetargowych w obecnej sytuacji:

- 1) byłoby niesprawiedliwe w stosunku do rolników, którzy, zgodnie z zaleceniami, unikają przemieszczania się oraz kontaktów z innymi osobami,
- 2) uniemożliwiłoby udział osób, dla których, z uwagi na ograniczenia w funkcjonowaniu wielu instytucji (Urzędy Gmin, KRUS, ARiMR, Starostwa), pozyskanie oryginałów dokumentów niezbędnych do udziału w przetargach byłoby praktycznie niemożliwe.

Z poważaniem

PREZES ZARZĄDU
Andrzej Korbowy

do wiadomości:
- KOWR OT w Szczecinie
- KOWR OT w Koszalinie

Biuro Zarządu:
ul. Chmielowskiego 22a/9, 70-028 Szczecin
tel. 91 484 40 72, fax 91 482 40 27
e-mail: izba@zir.pl
REGON: 810951487

www.zir.pl

Oddział Terenowy:
ul. Słowiańska 5, 75-846 Koszalin
tel. 94 346 05 14, fax 94 345 71 72
e-mail: koszalin@zir.pl
NIP: 652-10-75-490

POSIEDZENIA RAD POWIATOWYCH ZIR

POSIEDZENIE RADY POWIATOWEJ ZIR W WAŁCZU

W dniu 28.02.2020r. w Dzikiej Zagrodzie Żubrów odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej ZIR w Wałczu połączone ze spotkaniem z przedstawicielami Zachodniopomorskiego Towarzystwa Przyrodniczego i RDOŚ Szczecin.

W posiedzeniu uczestniczyli:

- członkowie RP Wałcz
- przedstawiciel ZTP i RDOŚ, PZŁ Piła a także przedstawiciele Nadleśnictwa Wałcz Tuczno i Mirosławiec oraz rolnicy

Zagadnienia:

1. W związku ze spotkaniem organizowanym przez ZTP w Dzikiej Zagrodzie gdzie wśród gości zaproszonych są przedstawiciele RDOS w Szczecinie, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile, Nadleśnictwa Mirosławiec i Tuczno, PZŁ w Pile oraz Urzędów Gminy Mirosławiec i Tuczno w sprawie zarządzania populacją żubrów na terenie województwa.
2. Aktualna sytuacja w uprawach – po okresie zimowym.
3. Sprawy różne.

POSIEDZENIE RADY POWIATOWEJ ZIR W SZCZECINKU

10 marca 2020r. odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej ZIR Powiatu Szczecińskiego.

Główne tematy to :

- 1) problemy szacowania szkód łowieckich
- 2) gospodarka ziemią z zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa
- 3) realizacja płatności obszarowych oraz pomocy suszowej ARiMR
- 4) problematyka zwalczania ASF

Na początku spotkania Pani Magdalena Tracz omówiła zasady funkcjonowania Dzikiej Zagrody Żubrów oraz Zachodniopomorskiego Towarzystwa Przyrodniczego. Poruszone zostały sprawy finansowania ochrony żubrów, rozszerzenia działań bazy obsługi przez współpracę z RDOŚ, Lasy Państwowe, gminy Drawsko, Mirosławiec, Świerczyna, Tuczno, Ośrodek Kultury oraz PZŁ. Szczegółowo nakreślono zasady działania telemetrii, płoszenia z upraw rolniczych, a także przedstawiono mapę obrazującą aktualne miejsca bytowania stad. Jak wynika z przedstawionych materiałów wszystkie stada bytują na pograniczu województwa zachodniopomorskiego, wielkopolskiego oraz lubuskiego. Pracownicy zagrody w Jabłonowie poruszyli również sprawy związane z odławianiem i przewożeniem żubrów na inne tereny. Przybliżone zostały zasady działania pogotowia żubrowego.

Następnie głos zabrali przedstawiciele ZIR, LP, PZŁ oraz rolnicy. Wszyscy jednogłośnie zarzucili brak kontroli nad stadami oraz brak komunikacji z rolnikami. Interwencje

Powiatowy lekarz weterynarii zamówił sprawy związane ze zwalczaniem rozprzestrzeniania się choroby, kwestie bioasekuracji oraz odstrzału sanitarnego dzików.

Obecny na spotkaniu Prezes Koła Łowieckiego „Ostoja” wysłuchał skarg rolników, niezadowolonych ze sposobu szacowania, uważają oni, że przedstawiciele Koła ich lekceważą. Prezes Koła poprosił o organizację specjalnego odrębnego spotkania z rolnikami, wskazał także na konieczność zmian w ustawie Prawo Łowieckie.

związane z płoszeniem prowadzone są opieszale, w paśnikach brak jest siana. Poruszony został również problem wypadków komunikacyjnych, których od roku 2004 było aż 34. Obecnie w Jabłonowie zatrudnione są 4 osoby. Jest to zbyt mała liczba aby zapewnić pełną opiekę nad stadami. Rolnicy poinformowali o braku cyklicznych spotkań. Liczba stad jest zbyt duża w związku z powyższym wzrasta liczba szkód. Przedstawiciele PZŁ omówili zakres strat wyrządzanych przez żubry w gospodarce łowieckiej. Dotyczyły one zniszczonych paśników, wyjadania karmy oraz problemów w przeprowadzaniu polowań.

Kolejnym punktem spotkania było omówienie aktualnej sytuacji upraw. Członkowie RP jednogłośnie stwierdzili, że stan upraw w roku bieżącym po okresie zimowym jest zadowalający. Rośliny nie uległy przemarznięciu, a dość wysokie temperatury rozpoczęły proces wegetacji. Jedynym problemem jest brak przemarznięcia gleby, a co za tym idzie stosunki wodno-powietrzne nie są zbyt korzystne dla roślin.

Przedstawiciel KOWR przedstawił kwestie rozdysponowania gruntów: kończącej się umowy dzierżaw spółek, restrukturyzacji, plany organizacji przetargów na dzierżawę itd.

Przedstawiciel „Wód polskich” omówił problematykę bobrów oraz kwestie z zakresu melioracji szczegółowych.

Pani Kierownik Biura Powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przedstawiła informacje odnośnie bieżącej realizacji płatności obszarowych, rolnośrodowiskowych oraz i obsługi wniosków producentów rolnych o pomoc suszową.

INFORMACJE KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH

KRIR za elastycznym terminem stosowania nawozów naturalnych

W odpowiedzi na wystąpienie Zarządu KRIR dotyczące wprowadzenia na stałe przepisów, które umożliwiają stosowanie nawozów naturalnych niezależnie od pory roku, ale

w zależności od warunków pogodowych i glebowych, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekazało następujące informacje: Aby uwzględnić pewne niespodziewane

warunki pogodowe uniemożliwiające prowadzenie działalności rolniczej, przepisy ust. 3 rozdziału 1.3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 czerwca 2018 r. w sprawie

przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu (Dz.U. z 2018 r. poz.1339) - tzw. programu azotanowego - umożliwiają podmiotom, które nie mogły dokonać zbiorów lub nawożenia z uwagi na niekorzystne warunki pogodowe, dokonanie nawożenia w terminach późniejszych niż te określone w Tabeli 1 programu azotanowego, jednak nie później niż do dnia 30 listopada. Możliwość ta ma zastosowanie m.in. w przypadku nadmiernego uwilgotnienia gleby lub wystąpienia suszy rolniczej, którą obserwowaliśmy w 2019 roku.

Przepis ust. 3 rozdziału 1.3. programu azotanowego nie wymaga wydawania przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dodatkowej zgody. Producent rolny samodzielnie ocenia, uwzględniając panujące lokalnie niekorzystne warunki pogodowe, czy istnieje potrzeba dłuższego okresu nawożenia tj. do 30 listopada. W przypadku wystąpienia warunków pogodowych opisanych ww. przepisach Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, nie ma podstaw do zastosowania sankcji wobec działań podjętych przez rolnika.

Niezależnie od powyższego MRiRW poinformowało, iż z uwagi na obserwowane zmiany klimatu (wyższe temperatury zimą, coraz rzadziej występujące w ostatnim czasie

opady) oraz wnioski rolników w zakresie potrzeby zmiany terminów wiosennego stosowania nawozów przyjętych w programie azotanowym, kwestie uelastycznienia wiosennych terminów stosowania nawozów będą jednym z kluczowych kwestii w ramach przeglądu i weryfikacji programu azotanowego. Obserwowane zmiany klimatu sprawiają, że aktualizacja programu azotanowego będzie dużym wyzwaniem, bo już teraz widać, że pewne wyjątki wprowadzone na wypadek niesprzyjających warunków klimatycznych (np.: wydłużony termin jesienno-nawożenia) stają się regułą. Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz.U. z 2018 r. poz. 2268, z późn. zm.) program azotanowy podlega przeglądowi co 4 lata, a najbliższy przegląd powinien zakończyć się w 2022 r.

Obserwując przebieg pogody jesienią/zimą 2019/2020, jak również jedno z wyzwań nowej Komisji Europejskiej tj. „potrzebę podejmowania takich działań, aby regulacje były ukierunkowane i łatwe do przestrzegania oraz by nie pociągały za sobą niepotrzebnych obciążeń regulacyjnych”, nie czekając na zakończenie prac nad aktualizacją programu azotanowego, resort rolnictwa skierował do Komisarza ds. Rolnictwa UE pismo, w informuje się o potrzebie zastosowania w 2020 r. w Polsce elastycznego podejścia przy wiosennym stosowaniu nawozów tj. jeżeli gleba nie będzie zamrażana, zalana

wodą, pokryta śniegiem, dopuszczenie od 15 lutego możliwości stosowania nawozów zawierających azot na gruntach ornych z uprawami ozimymi, uprawach trwałych, uprawach wieloletnich oraz trwałych użytkach zielonych tj. dla gruntów, które pokryte są roślinami.

Odnosząc się do propozycji KRIR tj. rozważenia podjęcia działań, które doprowadzą do zmiany zapisów Dyrektywy Rady z dnia 12 grudnia 1991 r. nr 91/676/EWG (tzw. dyrektywy azotanowej), należy wskazać, iż jej przepisy, przede wszystkim załącznika III ust, I pkt. 1 tj. „Środki obejmują zasady odnoszące się do: 1. okresów, kiedy rolnicze wykorzystanie niektórych rodzajów nawozu jest zakazane; (...)” są bardzo ogólne. Natomiast podejście służb Komisji Europejskiej (DG. ENVI) jest w tym zakresie jednoznaczne tj. wymaga się wprowadzenia konkretnych terminów kiedy rolnicze wykorzystanie nawozów jest zakazane. Podobne stanowisko w kwestii wskazania konkretnych terminów, kiedy to zabronione jest nawożenie prezentuje utrwalone orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej przy orzekaniu w sprawach naruszenia przez Państwo Członkowskie wymagań dyrektywy azotanowej (Trybunał wielokrotnie orzekł, że zakaz rolniczego wykorzystania w niektórych okresach w roku jest istotnym przepisem dyrektywy 91/676, który nie przewiduje wyjątków).

Rolnictwo w programie nauczania szkoły podstawowej

Mając na uwadze nadesłany do Biura Krajowej Rady Izby Rolniczych wniosek Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w sprawie wprowadzenia do programu nauczania szkoły podstawowej – tematyki z zakresu rolnictwa, w dniu 2 marca 2020 r. Zarząd KRIR zwrócił się do Ministra Edukacji Narodowej o rozważenie możliwości wprowadzenia proponowanej zmiany. Jako samorząd rolniczy zauważamy,

że młode pokolenie często nie posiada nawet podstawowej wiedzy dotyczącej rolnictwa: źródła pochodzenia lub sposobu powstawania niektórych produktów rolno-spożywczych. Uczniowie szkół podstawowych powinni mieć wiedzę np. skąd się bierze mleko, co może z niego powstać, jak wyglądają kłosa oraz ziarna zbóż, czy jak powstaje chleb. Krajowa Rada Izby Rolniczych, realizując szereg

impres promujących różnorodne artykuły spożywcze, przy których organizowane są konkursy wiedzy dla dzieci z tematyki rolniczej, coraz częściej zauważa, że dzieci biorące udział w tych konkursach, nie posiadają podstawowej wiedzy z tego zakresu. Problem braku podstawowych informacji wśród uczniów szkół podstawowych należy postrzegać jako bardzo niepokojący sygnał.

Zmiana systemu planowania i zagospodarowania w przestrzennego w Polsce

W związku z wnioskiem z posiedzenia KRIR dotyczącym ochrony praw nabytych rolników przed zabudową mieszkaniową sytuowaną na terenach wiejskich, Ministerstwo Rozwoju w piśmie z dnia 25 lutego 2020 r. złożyło następujące wyjaśnienia:

„Głównym powodem rozlewania się zabudowy mieszkaniowej na terenach

wiejskich pomiędzy istniejącą zabudową zagrodową oraz użytkami rolnymi jest brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (dalej MPZP lub plan miejscowy) oraz powszechne stosowanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu. Gmina ma obowiązek w swoich granicach administracyjnych sporządzić studium

uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, w którym określa politykę przestrzenną wiążącą przy sporządzaniu planów miejscowych. Plan miejscowy sporządza się według określonej procedury. Ustawa wymaga zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu, w tym uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele

rolnicze i nieleśne, przeprowadzenia konsultacji społecznych oraz uchwalenia przez radę gminy w zgodzie z art 2 i art. 4 ust. 1 i 2 Konstytucji RP. Przy sporządzeniu planu miejscowego każdy właściciel nieruchomości, w tym właściciel gospodarstwa rolnego, ma możliwość zajęcia stanowiska wobec projektu zagospodarowania gruntów własnych i przyległych.

Decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu jest podstawą do prowadzenia inwestycji wyłącznie w przypadku braku MPZP, o ile jest to zgodne z przepisami odrębnymi, art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 1945 z późn. zm., dalej ustawa upzp). Wykorzystanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu w myśl intencji twórców ustawy upzp, powinno następować w wyjątkowych wypadkach, gdy plan miejscowy nie został jeszcze uchwalony lub uchwalenie planu miejscowego na konkretnym obszarze jest z merytorycznych względów bezzasadne. Narzędzie takie jak decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenów nie zostało wprowadzone do porządku prawnego z myślą o szerokim stosowaniu, jak to ma miejsce obecnie w wielu gminach w Polsce.

Obecna sytuacja jest również wynikiem nieprzemyślanego podziału i sprzedaży gruntów przez samych właścicieli gruntów rolnych. Wytyczenie działek budowlanych

przy własnym gospodarstwie lub w zbliżeniu do intensywnie nawożonych upraw polowych musiało skutkować powstaniem nowej zabudowy mieszkaniowej oraz osiedleniem się sąsiadów, dla których hałas, emitowane pyły i zapachy mogą być trudne do zaakceptowania.

Do tej pory wprowadzono rozwiązania prawne, które miały ograniczyć wprowadzenie nowej zabudowy mieszkaniowej na tereny rolne. Przykładem takich regulacji jest możliwość sytuowania nowej zabudowy mieszkaniowej w zbliżeniu do elektrowni wiatrowej lub ograniczenia w obrocie gruntem rolnym. Wprowadzone przepisy spotkały się z krytyką wielu środowisk, w tym środowiska rolników, jako ograniczające możliwości inwestowania w ramach gospodarstw, ograniczające rynek budowlany oraz obrót nieruchomościami.

W świetle podniesionego problemu, dla odtworzenia i zachowania prawidłowych relacji sąsiedzkich niezbędne jest znalezienie kompromisu, który może być ustalony wyłącznie w drodze racjonalnego i skutecznego planowania przestrzennego. Dlatego niezbędny jest nacisk na samorządy, aby sporządzały miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz wprowadzały zmiany do planów istniejących przy jak najszerzych konsultacjach społecznych. Należy mieć przy tym na uwadze, że wprowadzone w planie miejscowym ograniczenia

w zagospodarowaniu mogą być podstawą do wystąpienia o odszkodowanie przez właścicieli gruntów z tytułu spadku wartości nieruchomości. Sposobem na rozwiązanie problemu może być szczególne ustalenie progów oddziaływania prowadzonej gospodarki rolnej na zabudowę mieszkaniową usytuowaną na terenach wiejskich w zakresie hałasu, emisji gazów, pyłów i zapachu. Takie przepisy może przygotować minister właściwy ds. środowiska.

Suburbanizacja i rozpraszanie się zabudowy mieszkaniowej na terenach wiejskich jest głównym powodem prac nad zmianami systemu planowania i zagospodarowania przestrzennego w Polsce. W Ministerstwie toczą się prace nad reformą systemu planowania przestrzennego. Przygotowywane w przepisach rozwiązania opierają się na przeprowadzonych badaniach naukowych dotyczących potrzeb kształtowania rozwoju przestrzennego w Polsce. Została przygotowana koncepcja reformy w formie założeń* która jest podstawą do sporządzenia przepisów nowej ustawy. W związku z tym przygotowywane są nowe przepisy, które mają stworzyć nowy, spójny system narzędzi dotyczących planowania przestrzennego. System ma umożliwić sprawne i efektywne zarządzanie przestrzenią przez samorząd gminny, upoważniony do tego w ustawach ustrojowych.”

Resort rolnictwa w sprawie „podatku od mięsa”

W związku ze stanowiskiem Krajowej Rady Izby Rolniczych w sprawie dyskusji członków Parlamentu Europejskiego nad propozycjami koalicji organizacji pozarządowych wprowadzenia dodatkowego podatku od produkcji i sprzedaży mięsa resort rolnictwa poinformował, że w ramach prowadzonej w Unii Europejskiej oficjalnej debaty dotyczącej problemów związanych ze środowiskiem i klimatem oraz wyzwań i oczekiwań w tym zakresie dla poszczególnych polityk i sektorów **nie jest proponowany wniosek** legislacyjny dotyczący wprowadzenia podatku od mięsa.

Niezależnie od powyższego MRiRW podkreśla, że władze polskie jednoznacznie odrzucają pomysły ograniczenia produkcji i wprowadzania podatku, którego skutkiem byłoby ograniczenie spożycia i w konsekwencji produkcji

mięsa w Polsce. W chwili obecnej na forum Unii Europejskiej przedmiotem debaty jest dokument zaprezentowany w grudniu 2019 r. przez Komisję Europejską, tzw. „Europejski Zielony Ład” (European Green Deal-EGD), którego celem jest transformacja europejskiej gospodarki na rzecz osiągnięcia do 2050 r. pełnej neutralności klimatycznej. Europejski Zielony Ład jest dokumentem strategicznym, w którym nacisk kładzie się na konieczność kompleksowego podejścia do problemów związanych ze środowiskiem i klimatem poprzez działania w wielu sektorach i obszarach, uznając, że tylko takie rozwiązanie będzie skuteczne. W dokumencie przedstawiono wstępne zestawienie najistotniejszych działań legislacyjnych oraz inicjatyw o charakterze strategii politycznych i planów, jakie przewidziane są do realizacji

w okresie prac obecnej kadencji Komisji Europejskiej (2019-2024). W obszarze rolnictwa wskazana została potrzeba stworzenia sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego środowiska systemu żywnościowego, m.in. poprzez opracowanie strategii „od pola do stołu” i realizację inicjatyw legislacyjnych mających na celu ograniczenia stosowania pestycydów, nawozów i antybiotyków.

Polska w ocenie ww. dokumentu podkreśla szczególnie, że w kontekście propozycji dalszego zwiększania ambicji Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) w zakresie środowiska i klimatu, zasadniczą sprawą jest sposób finansowania nowych wyzwań i włączenia Zielonego Ładu do planów strategicznych WPR, a zwiększone potrzeby w omawianym zakresie muszą być uwzględnione w budżecie wieloletnich ram finansowych.

Nowe regulacje gospodarowania odpadami mogą zaszkodzić rolnikom

Do Krajowej Rady Izb Rolniczych napływają niepokojące informacje o planowanych przez Ministerstwo Klimatu regulacjach prawnych dotyczących zagospodarowania odpadów opakowaniowych w ramach Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta (ROP), które mogą mieć negatywny wpływ na sytuację rolników.

Z informacji, jakie posiadamy Ministerstwo Klimatu planuje powołanie systemu zbiórki opakowań po różnego rodzaju produktach (produkty spożywcze, kosmetyki ..), włączając w to również zużyte opakowania po środkach ochrony roślin. Przepisy, co prawda, nie dotyczą bezpośrednio rolników, jednak ich wprowadzenie ma dla nas istotne znaczenie praktyczne, ponieważ może zaburzyć, a nawet zniszczyć dotychczas funkcjonujący model działania, który w naszej opinii działa bardzo dobrze i jest korzystny dla rolników oraz realizuje prośrodowiskowe cele będące podstawą proponowanych regulacji.

Od 2004 r. rolnicy mogą korzystać z dedykowanego dla nich systemu zbiórki opakowań stworzonego i zarządzanego przez Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin, który zapewnia prostą, skuteczną oraz bezpieczną dla środowiska zbiórkę i zagospodarowanie opakowań po sklasyfikowanych jako niebezpieczne środkach ochrony roślin, nawozach, adiuwantach i produktach biobójczych. System wykształcił rozpoznawany i uznany przez rolników model działania, który jednocześnie przyczynia się do poprawy środowiska naturalnego przez pozbycie się odpadów po środkach niebezpiecznych we właściwy i bezpieczny sposób. W naszej opinii System PSOR funkcjonuje bardzo dobrze i nie ma potrzeby zastępowania go jakimkolwiek innym systemem. Dla rolnika System PSOR jest:

- **bezpłatnym** narzędziem służącym zagospodarowaniu odpadów opakowaniowych po środkach niebezpiecznych używanych w gospodarstwie. Po stronie rolnika leży jedynie konieczność odpowiedniego przygotowania opakowań do zbiórki,
- gwarancją **bezpiecznego i właściwego z punktu widzenia ochrony środowiska naturalnego** pozbycia się odpadów niebezpiecznych, przez wyspecjalizowany podmiot, zajmujący się odpadami niebezpiecznymi,

- **uniknięciem dodatkowych, bardzo wysokich, kosztów** związanych z zagospodarowaniem tych odpadów – pełną odpowiedzialność prawną i finansową (dystrybucja worków, odbiór opakowań, utylizacja itd.), również w przypadku nie osiągnięcia poziomów odzysku i recyklingu, ponoszą jedynie firmy zrzeszone w PSOR w ramach dobrowolnego systemu ich utylizacji; w naszej opinii wypełnia to tym samym założenia leżącej u podstaw propozycji Ministerstwa Klimatu dotyczącej ROP.

Z punktu widzenia praktycznego i ekonomicznego, jest to dla rolników bardzo korzystne rozwiązanie, zwłaszcza w porównaniu z innymi odpadami z gospodarstwa rolnego, takimi jak worki Big Bag po nawozach, czy folia rolnicza, których zagospodarowanie i koszty leżą całkowicie po naszej stronie.

Zwracamy również uwagę, że System PSOR jest jedynym systemem zbiórki opakowań, który opiera się w pełni na **fizycznej zbiórce zużytych opakowań** z rynku. Pozostałe branże tego nie robią, a jedynie rozliczają się z organizacjami odzysku opakowań ponosząc minimalne nakłady finansowe, a reszta jest przerzucana na

konsumenta w opłatach komunalnych. Obawiamy się, że System PSOR z uwagi na zmienione prawo zaprzestanie swojej działalności, a rolnicy zostaną z odpadami sami. Nie rozumiemy dlaczego mielibyśmy niszczyć system, który dobrze działa w imię idei stworzenia jednego systemu ROP. Jesteśmy przekonani, że System PSOR jest modelowym systemem, z którego funkcjonowania trzeba czerpać wiedzę a nie go burzyć.

W naszej opinii System PSOR to sprawdzone od wielu lat i skuteczne narzędzie funkcjonujące z korzyścią dla rolnika, a jednocześnie w pełni realizujące cele ROP określone w prawodawstwie unijnym, dlatego **powinien zostać potraktowany odrębnie** w projektowanej regulacji. Dużym błędem byłoby traktowanie na równi przedsiębiorców, którzy do tej pory zbiórkę realizowali i całkowicie pokrywali jej koszty od ponad 16 lat, z podmiotami które dopiero mają ponosić realne koszty zagospodarowania odpadów.

Dlatego też 2 marca 2020 r. Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych zwrócił się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o wstąpienie w tej sprawie w naszym imieniu do Ministra Klimatu.

KRIR za wykreśleniem bakteriozy ziemniaka z listy chorób kwarantannowych

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych realizując wniosek z III Posiedzenia Krajowej Rady Izb Rolniczych VI Kadencji, które odbyło się 31 stycznia 2020 roku, wystąpił pismem z dnia 5 marca 2020 r. do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o podjęcie działań na forum Unii Europejskiej, dotyczących wykreślenia bakteriozy pierścieniowej ziemniaka z listy chorób kwarantannowych na obszarze UE.

W związku z przeprowadzoną w skali światowej analizą zarówno historyczną jak i gospodarczą, dotyczącą występowania i strat gospodarczych wywoływanych przez bakterię *Clavibacter michiganensis* spp, sprawcy choroby kwarantannowej jaką jest bakterioza pierścieniowa ziemniaka i jej znikomym obecnie wpływem na gospodarkę rolną UE, zwracamy się o wystąpienie w imieniu naszego kraju z wnioskiem na forum Europejskiej i Śródziemnomorskiej Organizacji Ochrony Roślin EPPO i Komisji Europejskiej o wykreślenie tej choroby z listy chorób kwarantannowych obowiązującej na terenie Wspólnoty Europejskiej.

Choroba ta w większości krajów, podobnie jak w Polsce, występuje w formie latentnej – bezobjawowej. Wymogi badania tej choroby w bulwach przeznaczanych do konsumpcji czy przetwórstwa nie ma sensu, gdyż choroba ta nie ma większego wpływu na walory smakowe czy wizualne ziemniaka. W ocenie Krajowej Rady Izb Rolniczych choroba ta wywołuje minimalne straty w porównaniu do innych, które mają większe znaczenie w uprawie ziemniaka, takich jak zaraza ziemniaka, alternarioza, wirusy Y i PLRV, czy bakterie takie jak *Erwinia carotovora* czy *Dickeya* będące sprawcami tzw. czarnej nóżki. Nie ma danych, co do faktycznych strat gospodarczych wynikających z jej występowania. Najlepszym przykładem jest nasz kraj, w którym od lat stwierdza

się występowanie tej choroby ale nie ma danych co do strat przez nią wywołanych. Główne straty wynikają z utylizacji często w pełni przydatnych do konsumpcji czy przetwórstwa bulw na podstawie decyzji wydawanych przez PIORiN. Straty głównie obarczają producentów i Skarb Państwa z uwagi na wypłacane dotacje do utylizacji porażonych lub prawdopodobnie porażonych ziemniaków.

Idąc za przykładem USA, proponujemy aby chorobę zwalczać na poziomie hodowli i nasiennictwa oraz w ramach handlu międzynarodowego. To znaczy, że badania w przypadku zdjęcia choroby z listy chorób kwarantannowych powinny dotyczyć hodowli i nasiennictwa oraz importu z poza obszaru UE. W przypadku stwierdzenia wystąpienia takiego organizmu partia została uznana za zdyskwalifikowaną do obrotu nasiennego i powinna zostać przeznaczona na cele przetwórcze lub konsumpcyjne.

Dotyczy to również towarów podlegających importowi z krajów trzecich. Ważne, by nie trafiała do wysadzenia w polu i aby nie mogła być transferowana na teren UE wraz z importem ziemniaka konsumpcyjnego. W przypadku produkcji ziemniaka konsumpcyjnego producent sam będzie zabiegał o posiadanie zdrowego materiału, tak jak to robi w przypadku ochrony przed innymi patogenami. Niezrozumiałym jest mechanizm narzucony w formie zaleceń przez komisarzy KE co do badania ziemniaka konsumpcyjnego, skoro jedną z form utylizacji porażonych ziemniaków jest właśnie konsumpcja. Sytuacja, gdzie wydane zalecenia ze strony unijnej połączyły się z pracą urzędników PIORiN, doprowadziła do całkowitego zablokowania rynku polskiego ziemniaka w stosunku do rynków międzynarodowych.

Składana propozycja jest adekwatna do rozwiązań wdrożonych w USA. Bakterioza

pierścieniowa nie jest wykazana na stronach amerykańskiej agencji zdrowia roślin i zwierząt i nie podlega zwalczaniu z urzędu. Występowanie jej uważa się za cechę jakościową, a każdy producent stara się zużywać do sadzenia zdrowy materiał. Zaznaczyć trzeba, że przed rokiem 1990 nikt w Polsce nie zdawał sobie sprawy z występowania tej choroby, gdyż nie było stwierdzonych stwierdzeń realnych strat nią wywołanych.

Wprowadzany program dla polskiego ziemniaka zakłada zintensyfikowaną walkę z chorobą, co jest słuszne i pozwoli na podniesienie standardów jakościowych w polskiej produkcji rolnej. Jednak zwracamy się do Pana Ministra z prośbą o rozpoczęcie prac mogących doprowadzić do wyeliminowania choroby.

Krajowa Rada Izb Rolniczych zadeklarowała gotowość do współpracy, przy stworzeniu wraz z pracownikami MRiRW, PIORiN, instytutów, uczelni wyższych i przedstawicielami branży zespołu, który w szybkim tempie mógłby przygotować merytoryczne, twarde argumenty za wycofaniem bakteriozy pierścieniowej z listy chorób kwarantannowych, przy uznaniu jej jako zwykłej choroby, z którą można walczyć na poziomie produkcyjnym, a nie urzędowym.

Czy będą rekompensaty za straty spowodowane ptasią grypą

Zarząd KRIR ze względu na coraz większe obszary objęte wirusem ptasiej grypy i problemy związane z wprowadzonymi ograniczeniami eksportowymi produktów drobiarskich wystąpił 5 marca 2020 r. do

Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z wnioskiem o uruchomienie dla producentów drobiu wsparcia przez ARiMR w ramach zadań związanych z ustanowieniem nadzwyczajnych środków wspierania rynku

w sektorach jaj i mięsa drobiowego. Jednocześnie zwrócił się o dofinansowanie kosztów bioasekuracji jakie ponoszą producenci drobiu.

Komornicy powinni zawiesić czynności

W związku z pandemią koronawirusa SARS-Cov-2 oraz w trosce o mieszkańców obszarów wiejskich, Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych 20 marca 2020 r. zwrócił się do Ministra Sprawiedliwości z wnioskiem o zawieszenie wszelkich czynności komorniczych w gospodarstwach rolnych na czas od 3 do 6

miesiący.

Zawieszenie postępowań komorników ma na celu złagodzenie i tak trudnej sytuacji w gospodarstwie i ograniczenie kontaktu osób z terenów wiejskich z osobami z dużych miast, gdzie nasilenie choroby może być dużo większe. Wierzmy, że czasowe zaprzestanie

wykonywania zajęć i egzekucji komorniczych zmniejszy ryzyko rozprzestrzenienia się wirusa, jak również na wzór decyzji Związku Banków Polskich o zawieszeniu spłaty kredytów, pozwoli w pewnym stopniu przetrwać trudne czasy epidemii gospodarstwom i tak znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej.

W sprawie przedłużenia okresu składania wniosków o płatności

Mając na uwadze decyzję Komisji Europejskiej zezwalającą państwu członkowskim na przedłużenie okresu składania wniosków o płatności bezpośrednio w ramach Wspólnej Polityki Rolnej o 1 miesiąc, tj. najpóźniej do 15 czerwca 2020 r. oraz w świetle rozwoju

sytuacji w kraju związanej z epidemią koronawirusa, 23 marca 2020 r. Zarząd KRIR zwrócił się z wnioskiem do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o skorzystanie z tej możliwości i maksymalne wydłużenie terminu przyjmowania wniosków. Zaproponowano także,

aby wydłużenie terminu (o 1 miesiąc) dotyczyło również terminu składania oświadczeń, w których potwierdzają brak zmian w porównaniu do ubiegłorocznego wniosku o płatności bezpośrednio.

Zasady wypłaty pomocy de minimis do zmiany

Zgodnie z przepisami limit dla pomocy de minimis jest określony na trzy lata. Okres trzech lat ocenia się w sposób ciągły, zatem dla każdego przypadku nowej pomocy de minimis należy ustalić łączną kwotę pomocy de minimis przyznanej w ciągu danego roku budżetowego oraz dwóch poprzedzających go lat. Rolnicy korzystają z wielu form pomocy w ramach tej pomocy – dopłaty do oprocentowania kredytu, umorzenia w KOWR, materiał siewny itd.

W wielu przypadkach na dzień składania wniosku rolnik nie ma wiedzy, czy przekroczył swój limit, czy nie (zdarzały się już sytuacje, że rolnik składając np. wniosek o pomoc „suszową” nie otrzymał jeszcze

decyzji w sprawie dopłaty do materiału siewnego w danym roku – nie wiedział, czy otrzyma ją i w jakiej kwocie). W efekcie okazuje się, że rolnik przekroczył limit pomocy i nakłada się na niego obowiązek zwrotu tychże środków wraz z odsetkami. Mając na uwadze powyższe, Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych 23 marca 2020 r. zwrócił się do MRiRW z wnioskiem, aby wypłaty pomocy rolnikom odbywały się na takich samych zasadach jak w przypadku limitu krajowego – w sytuacji przekroczenia limitu, wypłaty zostają wstrzymane w danym roku a wznowienie następuje w kolejnym roku, po zwolnieniu się kwoty z ostatniego roku jaki był wliczany do limitu (tak było w przypadku

zeszłorocznej wypłaty odszkodowań „suszowych”, które zostały wstrzymane w 2019 i zapowiedziano ich wypłatę z dniem 10 marca br.).

Zarząd KRIR uważa, że tak samo powinni być traktowani rolnicy. Jeśli rolnik zbliża się do limitu, powinien otrzymać wypłatę pomocy do kwoty limitu, a pozostałą część otrzymać w kolejnym roku, kiedy zwolni się kwota indywidualnego limitu pomocy de minimis. W naszej opinii zmiany przepisów w tym zakresie usprawnią cały proces wypłaty pomocy oraz zlikwidują problem karania rolników za przekroczenie środków w ramach tej pomocy.

źródło: www.krir.pl

do zasiłku chorobowego.

Zgodnie z tym rozporządzeniem następuje skrócenie okresu uprawniającego do wypłaty zasiłku chorobowego z 30 do 14 dni czasowej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, jeżeli niezdolność ta jest spowodowana zakażeniem lub chorobą układu oddechowego oznaczonymi w zaświadczeniu lekarskim jako U07.1 COVID-19,

zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych.

Powyższe zmiany są odpowiedzią Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na wprowadzenie w Polsce stanu zagrożenia epidemiologicznego, które wynika z rozprzestrzenieniem się koronawirusa SARS-CoV-2, wywołującego chorobę COVID-19. Zmiany związane są także z wejściem w życie przepisów

ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374). Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 8 marca 2020 r.

Informacja dla rolników poddanych kwarantannie domowej w związku z Covid19

Jeśli odbywasz kwarantannę w domu, czyli jesteś zdrowy, ale miałeś kontakt z osobą chorą lub właśnie wróciłeś z zagranicy - bezwzględnie stosuj się do poniższych zaleceń przez 14 dni.

Nie opuszczaj terenu swojego gospodarstwa. Możesz zajmować się inwentarzem na jego terenie. Możesz uprawiać swoje pole.

Według dostępnej wiedzy choroba nie przenosi się z człowieka na zwierzęta gospodarskie oraz zwierzęta domowe, np. psy czy koty.

- Nie wychodź do sklepu.
- Nie spotykaj się z innymi osobami i nie zapraszaj nikogo do domu.
- Jeśli mieszkasz z rodziną, w miarę możliwości ogranicz z nimi kontakt i zachowaj bezpieczny odstęp wynoszący minimum 2 metry.

• Używaj oddzielnych naczyń niż pozostałe osoby przebywające w mieszkaniu.

• Jeśli masz możliwość, korzystaj z osobnej łazienki/toalety niż pozostali domownicy, jeśli nie masz takiej możliwości - po skorzystaniu z toalety/łazienki zdezynfekuj ją dostępnym środkiem czystości.

• Wietrz mieszkanie kilka razy dziennie.

• Zachowuj zasady higieny.

• Często myj ręce i dezynfekuj powierzchnie dotykowe, w tym białki i klamki. Dezynfekuj również sprzęty takie jak: telefon, laptop czy klawiatura i myszka komputera stacjonarnego, pilot do TV.

• Mierz temperaturę ciała minimum 2 razy dziennie i zapisuj wyniki pomiarów.

• **W przypadku wystąpienia gorączki, kaszlu lub duszności niezwłocznie skontaktuj się telefonicznie z powiatową stacją sanitarno-epidemiologiczną lub zgłoś się na oddział zakaźny**

najbliższego szpitala, unikając transportu publicznego (jeśli to możliwe swoim samochodem).

• Udzielaj informacji o swoim stanie zdrowia dzwoniąc do Ciebie pracownikom Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

• W weryfikacji przestrzegania kwarantanny pomagają funkcjonariusze policji - mogą Cię odwiedzić w czasie kwarantanny.

• Za nieprzestrzeganie kwarantanny grozi grzywna w wysokości **30 000 zł**.

• W przypadku potrzeby kontaktu z lekarzem skorzystaj z **teleporady** (dzwoni do swojego lekarza poradni zdrowia). Lekarz może wystawić ci e-receptę i e-zwolnienie. Lista placówek POZ udzielających teleporad w Twojej okolicy jest dostępna na stronie NFZ: <https://www.nfz.gov.pl/aktualnosci/aktualnosci-centrali/teleporady-dotyczacze-koronawirusa-w-przychodniach,7621.html>. Więcej o e-zdrowiu na pacjent.gov.pl.

Pomoc dla rolników – zwolnienie ze składek KRUS

– Zwolnienie ze składek KRUS jest pierwszą pomocą dla rolników, która w związku z epidemią uzyskała zgodę rządu – poinformował dziś minister rolnictwa i rozwoju wsi Jan Krzysztof Ardanowski.

Zwolnienie ze składek KRUS, jest analogicznie jak to które ma miejsce w przypadku ZUS.

– To efekt inicjatywy Prezydenta RP, który niezmiennie wspiera polskich rolników – podkreślił minister Ardanowski informując o propozycji zapisu w Tarczy Antykryzysowej.

Zapis do projektu ustawy polega na zwolnieniu z opłacania składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe za II kwartał 2020 r. (3 miesiące) osób objętych ubezpieczeniem emerytalno-rentowym w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2020 r. poz. 174). Osobom tym składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe za ten

okres sfinansuje budżet państwa za pośrednictwem Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Propozycja ta, obok obowiązujących już zmian w przepisach dotyczących zasiłku chorobowego, stanowi istotną pomoc państwa dla środowiska rolniczego w okolicznościach wprowadzenia w kraju stanu epidemii w związku z zagrożeniem koronawirusem.

Minister zaznaczył, że jest to propozycja na obecny stan epidemii, bo nie wiadomo jak się ona będzie rozwijała dalej. Zwrócił też uwagę, że problemy dotyczą wszystkich branż, w tym także rolnictwa.

– Trwają także prace nad innymi rozwiązaniami. Kłopoty mają całe branże np. kwiatarstwo i szkółkarstwo i tym producentom rolnym także będziemy chcieli dać wsparcie – poinformował minister.

– Oczekujemy dodatkowych środków z UE na wsparcie rolnictwa dotkniętego

spadkiem dochodów. Podczas najbliższego posiedzenia Rady Ministrów Rolnictwa UE, które odbędzie się w formie telekonferencji, będę wnioskował o dodatkowe środki unijne na wsparcie rolnictwa dotkniętego spadkiem dochodów oraz o umożliwienie przesunięcia niewykorzystanych z tej pory środków z PROW na te działania, które są w danych krajach szczególnie istotne – podkreślił minister Ardanowski.

W czasach kryzysów, takich jak epidemia, żywność zawsze będzie potrzebna i zawsze będzie na nią zbyt. Jednak zrywające się łańcuchy dostaw, kłopoty z przetwórstwem i eksportem mogą odbijać się na dochodach poszczególnych gospodarstw.

– W Tarczy Antykryzysowej pomagamy zakładom skupowym i przetwórczym, więc logiczne jest, że rolnicy uzależnieni od takich zakładów powinni otrzymać pomoc państwa – zaznaczył szef resortu rolnictwa.

źródło: www.mrirw.gov.pl

INFORMACJE MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Wyższy zasiłek chorobowy dla rolnika

Dzięki wprowadzonym rozwiązaniom prawnym ubezpieczeni w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego rolnicy i domownicy będą mogli szybciej i sprawniej nabyć prawo do zasiłku chorobowego, w przypadku zachorowania na COVID-19.

Jednocześnie wprowadzona została wyższa

stawka zasiłku chorobowego. Jest to wzrost do 150% poprzedniego poziomu za każdy dzień czasowej niezdolności do pracy spowodowanej chorobą.

Minister Jan Krzysztof Ardanowski podpisał wczoraj rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia wysokości

jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej oraz zasiłku chorobowego.

Dzięki tym nowym rozwiązaniom prawnym ubezpieczeni w KRUS rolnicy i domownicy będą mogli szybciej i sprawniej nabyć prawo

INFORMACJE AGENCJI RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA

Dopłaty do materiału siewnego: nabór wniosków od 25 maja

Zmienił się termin naboru wniosków o przyznanie dopłaty do zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany. Do tej pory przyjmowane były one od 15

stycznia. Teraz, zgodnie z nowym rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wnioski będzie można składać w biurach powiatowym ARiMR w terminie od 25 maja do 25 czerwca 2020 r.

! UWAGA WAŻNE

Załatw sprawę przez ePUAP

Szanowni Państwo, w związku z obecną sytuacją epidemiologiczną, informujemy o możliwości załatwienia spraw w ARiMR m. in. przez platformę ePUAP. <https://www.gov.pl/web/gov/zaloz-profil-zaufany>

Trwa nabór wniosków o dotację na nawadnianie gospodarstwa

Rolnicy, którzy chcą zabezpieczyć swoje uprawy przed skutkami suszy, mogą ubiegać się w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o dotację na inwestycje w nawadnianie gospodarstwa. 21 lutego ruszył nabór wniosków, który potrwa do 20 kwietnia 2020 r.

O pomoc, która realizowana jest w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” z PROW 2014-2020, może wystąpić rolnik posiadający gospodarstwo o powierzchni co najmniej 1 ha i nie większe niż 300 ha. Wnioskodawca powinien zarabiać na produkcji zwierzęcej lub roślinnej, o czym ma świadczyć wykazany przychód w wysokości co najmniej 5 tys. zł, odnotowany w okresie 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku. Konieczna jest także obecność w krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. Co istotne, przyznanie pomocy w tym obszarze wsparcia nie jest uzależnione od wielkości ekonomicznej gospodarstwa i nie trzeba wykazywać wzrostu wartości dodanej brutto (GVA).

Wsparciem z ARiMR mogą zostać objęte trzy kategorie inwestycji: ulepszające już istniejące instalacje nawadniające; powiększające obszar nawadniania; jednocześnie powiększające obszar nawadniania oraz ulepszające już istniejące instalacje.

Ubiegając się o dotację na nawadnianie należy: w przypadku ulepszenia istniejących instalacji – doprowadzić do oszczędności wody na poziomie co najmniej 10 proc.; w przypadku powiększenia obszaru nawadniania – wykazać brak znaczącego negatywnego oddziaływania inwestycji na środowisko; w przypadku inwestycji wpływających na jednolite części wód powierzchniowych lub podziemnych, których stan ze względu na ilość wody został w planie gospodarowania wodami w dorzeczu określony jako mniej niż dobry – wykazać ponadto faktyczną (efektywną) oszczędność wody. Stąd też każda z inwestycji w nawadnianie musi mieć zainstalowane urządzenia do pomiaru zużycia wody.

Pomoc finansowa na jednego beneficjenta i jedno gospodarstwo **wynosi maksymalnie 100 tys. zł**, przy czym

refundacji podlega 50 proc. kosztów poniesionych na **realizację inwestycji (60 proc. w przypadku młodego rolnika)**. Minimalny poziom kosztów inwestycji musi być wyższy niż 15 tys. zł. Planowane operacje mogą być realizowane tylko jednoetapowo. Zakończenie realizacji operacji i złożenie wniosku o płatność powinno nastąpić przed upływem 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy o przyznaniu pomocy, lecz nie później niż do 30 czerwca 2023 r.

Realizację operacji oraz ponoszenie kosztów kwalifikowalnych można rozpocząć **„na własne ryzyko”** od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy. Rolnicy mogą sfinansować z tego programu m.in. budowę studni i zbiorników; zakup maszyn i urządzeń do poboru, magazynowania, uzdatniania, odzyskiwania lub rozprowadzania wody, instalacji nawadniających i systemów do sterowania nawadnianiem.

Wnioski przyjmują oddziały regionalne ARiMR, można je także składać za pośrednictwem biur powiatowych.

źródło: www.arimr.gov.pl

INFORMACJE KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Nowe kwoty przychodu decydujące o zmniejszeniu lub zawieszeniu świadczeń emerytalno-rentowych od dnia 1 marca 2020 r.

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego informuje, że od 1 marca 2020 r. zmieniają się kwoty miesięcznego przychodu powodujące zmniejszenie lub zawieszenie świadczeń emerytalno-rentowych.

Od 1 marca 2020 r. kwoty przychodu powodujące zmniejszenie/zawieszenie emerytury lub renty wynoszą odpowiednio:

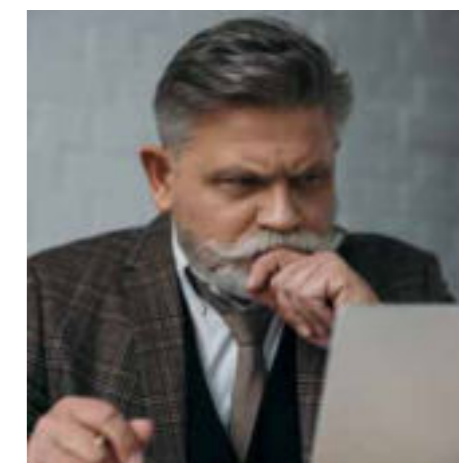
- 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia tj. 3 639 zł 10 gr,
 - 130% tego wynagrodzenia, tj. 6 758 zł 20 gr.
- Nowe kwoty miesięcznego przychodu powodujące zmniejszenie/zawieszenie emerytury lub renty ogłosił komunikatem z dnia 14 lutego 2020 r. Prezes Zakładu

Ubezpieczeń Społecznych, w związku z ogłoszeniem przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za IV kwartał 2019 r. (5 198 zł 58 gr.).

Podstawa prawna:

Komunikat Prezesa GUS z dnia 11 lutego 2020 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w czwartym kwartale 2019 r. /M.P. z dnia 11 lutego 2020 r. poz. 171/.

Komunikat Prezesa ZUS z dnia 14 lutego 2020 r. w sprawie kwot przychodu odpowiadających 70% i 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za IV kwartał 2019 r. stosowanych przy zmniejszaniu albo zawieszaniu emerytur i rent /M.P. z dnia 19 lutego 2020 r. poz. 192/.

KRUS informuje i przypomina: „Kampanie prewencyjne KRUS”

W 2020 roku, wszystkie działania prewencyjne w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego będą prowadzone pod trzema hasłami: „Nie ryzykujesz, gdy znasz i szanujesz”, „Rola rolnika by wypadku unikał” i „Mądrze postępujesz wypadku nie spowodujesz”. Tematyka tegorocznej kampanii prewencyjnej nawiązuje do najliczniejszych grup wypadkowych, są to: upadki osób, uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta oraz pochwycenie i uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń. Oddział Regionalny KRUS w Koszalinie, realizując zaplanowane w bieżącym roku przedsięwzięcia, będzie chciał zwrócić uwagę na sposoby zapobiegania wypadkom i chorobom zawodowym rolników, stanowiących najliczniejszą grupę wypadkową wśród gospodarzy z województwa zachodniopomorskiego, a związanych z obecnością zwierząt w gospodarstwach rolnych oraz upadkiem osób.

W minionym roku, rolnicy zgłosili do naszego Oddziału i podległych Placówek

Terenowych

163 zdarzenia wypadkowe. Szczęśliwie wśród nich nie było wypadków śmiertelnych. W grupie wypadkowej „upadek osób” zakończono 70 postępowań wypadkowych, co stanowiło 46,7% wszystkich spraw, w których uznano zdarzenie za wypadek przy pracy rolniczej. Najczęstszą przyczyną wypadków w tej grupie, był zły stan nawierzchni (nierówne, śliskie, grząskie). Nierówne i nieutwardzone podwórza stawały się śliskie i grząskie po opadach deszczu lub śniegu i roztopach. Do upadków dochodziło na płaskiej powierzchni, podczas wchodzenia i wychodzenia z ciągników i maszyn rolniczych, wchodzenia oraz schodzenia z drabin i schodów. Upadki zdarzały się na podwórzach gospodarstw oraz w trakcie przemieszczania się w pomieszczeniach inwentarsko-gospodarczych, jak i poza obejściem gospodarstwa. Duża ilość zdarzeń, to efekt używania niewłaściwego obuwia przez rolników, które nie zapewniało należytej przyczepności do podłoża i usztywnienia nogi w kostce,

niezadko zniszczone lub zabłocone, co często skutkowało upadkiem. Do zdarzeń tych dochodziło również w wyniku nieprawidłowego wychodzenia z ciągników, tj. przodem do otoczenia, bez zachowania zasady trzypunktowego podparcia, jak również poprzez wyskoczenie. Przyczyną upadków z drabin było najczęściej: używanie za krótkich drabin, które nie posiadały zabezpieczeń przed przewróceniem lub korzystanie z urządzeń starych, wyeksploatowanych o niewłaściwej konstrukcji. Podobne przyczyny upadków występowały podczas przemieszczania się po schodach, były to: niewłaściwa konstrukcja i brak poręczy, nadmierne wyeksploatowanie. Kampania KRUS „Rola rolnika by wypadku unikał” ma wpłynąć na zmianę świadomości i postaw rolników w zakresie zapobiegania wypadkom przy pracy w gospodarstwie rolnym. Służby temu będą m.in.: liczne spotkania, szkolenia bhp dla rolników, pogadanki prewencyjne w szkołach, konkursy a także stoiska informacyjne Kasy podczas konferencji,

targów i innych imprez masowych, odbywających się w całej Polsce. Ponadto, KRUS zaprasza do zapoznania się z bogatą bazą materiałów prewencyjnych, takich jak: broszury informacyjne czy filmy prezentujące wzorcowe rozwiązania stosowane przez rolników w celu ograniczenia ryzyka wypadków a także zachęcające gospodarzy do przeprowadzenia w swoim gospodarstwie oceny ryzyka zdarzeń wypadkowych w oparciu o „listę kontrolną”. Wszystkie materiały dostępne są na stronie internetowej: www.krus.gov.pl.

Drugą, najliczniejszą grupę wypadkową w województwie zachodniopomorskim stanowiły zdarzenia związane z uderzeniem, przygnieciem, pogryzieniem przez zwierzęta. Postępowania dowodowe zakończono w sprawie 21 wypadków, które stanowiły 14,0% wszystkich analizowanych zdarzeń.

Do wypadków w tej grupie najczęściej dochodziło podczas codziennej obsługi zwierząt - zadawania karmy, udoju, czyszczenia pomieszczeń inwentarskich w obecności zwierząt. Przyczyną większości z nich była reakcja zwierzęcia na przykre bodźce i otoczenie (podejście do zwierzęcia bez uprzedniego uprzedzenia, ból, strach, hałas, itp.), narowistość niektórych zwierząt oraz reakcja na niewłaściwe warunki bytowania (wymuszona pozycja ciała).

Niewielu rolników postrzega zwierzęta hodowlane jako źródło zagrożenia. Rokrocznie dochodzi do poważnych wypadków, a nawet śmierci, często spowodowanych nie-

znajomością ich naturalnych zachowań oraz niezapewnieniem dobrostanu (systemu chowu, który zaspokaja podstawowe potrzeby zwierząt, przede wszystkim w zakresie: pożywienia i wody, potrzebnej przestrzeni życiowej, zapewnienia towarzystwa innym zwierzętom, leczenia, higieny utrzymania, mikroklimatu pomieszczeń, warunków świetlnych, jednocześnie nie pozwala na okaleczenie zwierząt oraz zapewnia ich schronienie przed złymi warunkami klimatycznymi). Przestraszone zwierzę, któremu nie zabezpieczono naturalnych potrzeb może ugryźć, kopnąć, przygnieść i przewrócić. Jest to zazwyczaj reakcja na takie bodźce jak: stres, brak dostępu do wody i pożywienia, zbyt małą przestrzeń do życia, zaskoczenie, bolesność gruczołów mlecznych czy obecność owadów w oborze. Obsługa zwierząt wiąże się również z ryzykiem chorób odzwierzęcych. Można się nimi zarazić poprzez kontakt z skażonym nawozem, wodą, ziemią, paszą, śliną. Zapobieganie chorobom odzwierzęcym polega na zachowaniu właściwych zasad higieny. Należy pamiętać o wydzieleniu, najlepiej w budynku inwentarskim, pomieszczenia, w którym można myć ręce, przebierać się i przechowywać odzież roboczą. Ze zwierzętami należy pracować w odzieży przeznaczonej wyłącznie do tego celu, pamiętając, że zwierzęta mogą źle zareagować na intensywny zapach (np. perfum, alkoholu, środków ochrony roślin, itp.). Nie można zapominać o starannym myciu rąk przed pracą i po jej zakończeniu. Należy dbać o czystość pomieszczeń inwentarskich, co najmniej dwa razy w roku, wczesną

wiosną i jesienią, gruntownie je oczyszczając, malując i odkazając wapnem. Wybiegi dla zwierząt, drogi na pastwisko, gnojownie powinny być zlokalizowane poza podwórzem. Jeżeli kontaktujemy się z chorymi zwierzętami, powinniśmy starannie dbać o higienę osobistą, a o chorobie natychmiast powiadomić służby weterynaryjne. W przypadku stwierdzenia u zwierząt choroby zakaźnej, należy odkażać pomieszczenia, wybiegi, urządzenia i sprzęt oraz odzież używaną przy ich obsłudze. Podczas uboju należy nosić gumowe buty, rękawice, fartuch ochronny oraz półmaskę. Mając powyższe na uwadze, w głównej mierze działania prewencyjne Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w 2020 roku będą prowadzone pod hasłem kampanii „Nie ryzykujesz, gdy znasz i szanujesz”. Świadomość zagrożeń i znajomość zachowań zwierząt oraz zaspokojenie ich potrzeb bytowych ograniczają ryzyko niebezpiecznych zdarzeń i chorób.

Większości wypadków przy pracy można zapobiec, jeśli zostaną wcześniej podjęte odpowiednie działania prewencyjne. Warto pamiętać, że poprawa bezpieczeństwa pracy w gospodarstwie rolnym nie zawsze wiąże się z koniecznością angażowania dużych środków finansowych. Bardzo często wystarczy świadomość zagrożeń występujących w gospodarstwie oraz konsekwentne ich eliminowanie. Bezpieczeństwo jest bezcenną wartością i integralnym elementem dobrze prowadzonego gospodarstwa.

Zostań w domu i bądź bezpieczny

Z uwagi na trwającą pandemię koronawirusa Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego zwraca szczególną uwagę na bezpieczeństwo dzieci i młodzieży, które w związku z zamknięciem szkół przebywają w gospodarstwach rolnych.

Zabawa dzieci bez nadzoru opiekunów to potencjalne zagrożenie dla ich życia i zdrowia, co może skutkować wzrostem ryzyka wypadków. W związku z powyższym Kasa zwraca się z prośbą do dorosłych o szczególną uwagę, a dzieci zachęca do poszerzania wiedzy dotyczącej zachowania bezpieczeństwa w gospodarstwie. Kasa przygotowała szkolenie e-learningowe dla dzieci „Bezpiecznie na wsi mamy – upadkom zapobiegamy”, które w nowoczesnej formie przybliży zagrożenia wypadkowe

w gospodarstwach rolnych, a także uczy prawidłowych zachowań podczas przebywania na terenie obejścia. Szkolenie podzielone jest na trzy moduły: Maszyny i Narzędzia, Zwierzęta oraz Siedlisko, a każdy z nich zawiera zagadki i quizy, dzięki którym łatwiej jest przyswoić wiedzę na temat bezpieczeństwa dzieci w środowisku wiejskim. Zapraszamy do wzięcia udziału w szkoleniu dostępnego pod adresem: prewencja.krus.gov.pl

Źródło: www.krus.gov.pl

Kulinarne skarby Pomorza Zachodniego. Poznaj Listę Produktów Tradycyjnych - cz. 10

Rozpoczynając rok 2020 zachęcamy Państwa do zapoznania się z tradycją wytwarzania produktów, które zostały przypisane do czterech różnych kategorii: lipiańskie piwo Zaczynaj (kategoria Napoje), bełczańskie zupy piwne (kategoria Gotowe dania i potrawy), ser bałtycki (kategoria Sery i inne produkty mleczne) oraz jabłuszka w koszulkach (kategoria Wyroby piekarnicze i cukiernicze).

LIPIAŃSKIE PIWO ZACZYNAJ.

Ponad 500-letnia tradycja wytwarzania lipiańskiego piwa związana była przede wszystkim z dobrze prosperującym w Lipianach piwowarstwem, co potwierdzają liczne źródłowe materiały: *W 1369 r. starsi cechowi (...). Poza rolnictwem i rybołówstwem zajmowali się (...)* oraz *piwowarstwem* (Lipiany i okolice poprzez wieki, autor Edward Rymar, wydanie na zlecenie Urzędu Miejskiego w Lipianach 2014). Dokładniejsze dane o wytwarzaniu piwa pochodzą z późniejszego okresu, z końca XVIII wieku, ze spisów, w których oprócz piwowarów i szynkarzy piwa wymienia się także bednarzy: *W 1735 r. spis wykazuje 86 browarów piwa (źródło j.w.)*. Piwo z Lipian pito nie tylko podczas domowych posiłków, ale także podczas ówczesnych biznesowych transakcji:

W Lipianach był słynny cech piwowarów i tam powstało wiele przepisów związanych z produkcją tego napoju, jego pićm

itp. Wysoka jakość lipiańskiego piwa sprawiała, iż okoliczna szlachta stąd właśnie sprowadzała ten napój. Każdy targ oblewano piwem (Jantarowe Szlaki, Nr 7-8, lipiec-sierpień 1973r.). Dość zagadkowo przedstawia się sama nazwa tego napoju, którą w 1958 r. zdefiniował szczeciński archiwista Bogdan Frankiewicz: Na starym

dzbanie z XIX wieku uwidoczniono pod herbem Lipian napis w języku łacińskim: „Jus Lipenense”, a dalej heksametr: Qui bibit ex negas ex frischibus incipi ille. Nie jest to oczywiście klasyczna łacina, która w przekładzie brzmi: „Kto wypije ostatnią kroplę, zacznie od następnej (7-my Głos Tygodnia, Nr 18, Szczecin 4 maja 1958 r.)

BEŁCZAŃSKIE ZUPY PIWNE.

W dawnej kuchni pomorskiej często wyczuwalnym smakiem był aromat

chmielowo-słodowy. A wszystko za sprawą piwa, które było wówczas najpopularniejszym napojem i głównym surowcem do przygotowywania zup. Aby zrozumieć ówczesne znaczenie piwa musimy cofnąć się do odleglejszych nam czasów, przynajmniej do XVII wieku. Piwo było nie tylko podstawowym napojem gaszącym pragnienie, ale przede wszystkim stanowiło bazę do przygotowywania zup. Dlatego też, kiedy na początku XVII wieku szczecińscy rajcowie podnieśli na niego podatek, w Szczecinie zapanował istny chaos: *Ostatecznie skończyło się znowu na akcyzie, przy czym położono nacisk*

na podatek od piwa. (...) aby zdać sobie sprawę, dlaczego akcyza tak głęboko wstrząsnęła całą biedotą, trzeba wziąć pod uwagę ówczesne znaczenie piwa. Nie znano wówczas kawy ani herbaty, piwo było napojem używanym przez wszystkich przy każdym posiłku. Z piwa robiono zupy i polewki (Szkice szczecińskie X – XVIII w., redaktor Elżbieta Brodzianka, Wydawnictwo PW Wiedza Powszechna, Warszawa 1958). W celu wzmocnienia wartości odżywczych, a przede wszystkim uzupełnienia braku mięsa, dodawano do zup chleb. Jak można się domyślić, dodatek ten powodował, że były one bardziej syćące i na dłużej chroniły przed uczuciem głodu. Współcześnie pod nazwą produktu bełczańskie zupy piwne wytwarzane są trzy rodzaje zup: zupa piwna z chlebem i dodatkiem śledzia, zupa piwna na mleku oraz piwo na ciepło z żytnim chlebem.

SER BAŁTYCKI

Historia wytwarzania na terenie województwa zachodniopomorskiego sera bałtyckiego jest ściśle związana z działalnością Spółdzielni Mleczarskiej MLEKOSZ w Bobolicach. Jako jedyna przetrwała różne zawirowania ustrojowe i od roku 1949 nieprzerwanie funkcjonuje na lokalnym koszalińskim rynku. Od momentu powstania działała zarówno jako samodzielny zakład produkcyjny, ale także jako filia koszalińskiej spółdzielni: *Początkowo działała samodzielnie, potem weszła w struktury Spółdzielni Mleczarskiej w Koszalinie i została przekształcona w typową serowarnię. Od 2009 roku funkcjonuje jako jedyna spółdzielnia na terenie powiatu koszalińskiego. Po zlikwidowanym zakładzie w Koszalinie przejęła produkcję, no i tradycje (Zachodniopomorski Magazyn Rolniczy, Wydawca ZODR Barzkowice, marzec 2016).* W województwie zachodniopomorskim wytwarzanie sera bałtyckiego rozpoczęło w 1972 roku, w serowni Spółdzielni MLEKOSZ. Jego walory smakowe i odżywcze zadecydowały o rosnącej popularności tego produktu i spowodowały, że już po sześciu latach, w 1978 roku, stał się on głównym produktem wytwarzanym w bobolickiej serowni.

JABŁUSZKA W KOSZULKACH.

Ten słodki produkt jest jednym z wielu, który od kilkudziesięciu lat króluje jako stały punkt nauki w Zespole Szkół Nr 6 w Szczecinie. Już ponad 50 lat, pod fachowym okiem kadry nauczycielskiej tajniki wyrobu jabłuszek

poznają kolejne pokolenia młodych cukierników. Jedną z długoletnich nauczycielek, która zapoznawała uczniów z tradycyjną metodą wyrobu tego produktu była Pani Hanna Limanówka, absolwentka powyższej szkoły, a także w późniejszych latach nauczycielka kształcenia zawodowego w klasach gastronomicznych i cukierniczych. Jak wspomina Pani Limanówka

receptura na jabłuszka w koszulkach była jednym z wielu przepisów, z którym zapoznała się w latach 60. ubiegłego wieku, będąc uczennicą ówczesnego Technikum Gastronomicznego: *Inf. HL wspomina, że z produktem Jabłuszka w koszulkach po raz pierwszy zetknęła się w pierwszej połowie lat 60. XX w., gdy była uczennicą ówczesnego Technikum Gastronomicznego (...). Jak sama mówi: już robiłam je na lekcji technologii (...). Nie wiem od kiedy w szkole robi się Jabłuszka w koszulkach, ale ja już się tego uczyłam. Zresztą wtedy były inne czasy. Przepisy przekazywał jeden drugiemu. My młodzież też przynosiliśmy przepisy ze swojego domu i tak to było (wywiad etnograficzny).* Od lat tajemnica tego produktu tkwi w jego cieście, które według niezmienionej receptury powinno być krucho-drożdżowe, o czym wspomina Anna Zielińska obecna nauczycielka praktycznej nauki zawodu - Cukiernik. Według wielu wielbicieli najlepszy smak tego produktu, otrzymuje się z odmian jabłek Ligol lub Champion.

Każdy kto wytwarza produkt, którego historia związana jest z dawnymi i obecnymi gospodarzami tych ziem, **ma szansę ubiegać się o jego wpis na LPT**, stając się tym samym częścią dziedzictwa kulinarnego Pomorza Zachodniego.

Twórz z nami Listę Produktów Tradycyjnych.

Przedstaw nam swoje produkty, opowiedz ich historię.

Kontakt:
e-mail: akolodziej@wzp.pl
tel. 91 4410213,
www.produktytradycyjne.wzp.pl

Z kulinarnym pozdrowieniem!
Urząd Marszałkowski Województwa
Zachodniopomorskiego

UWAGA! Rolniku..... Przedsiębiorco

Zachęcamy do umieszczania w naszym „Echu Zachodniopomorskiej Wsi...” swoich reklam! Docieramy jako bezpłatny miesięcznik do rolników, instytucji okołorolniczych, szkół i urzędów. **Warto - ceny bardzo przystępne!**

Szczegóły pod nr tel. 91 484 40 72 lub e-mail: izba@zir.pl, 94 346 05 14 lub e-mail: koszalin@zir.pl

Informacja dla Rolników o sprzedaży swoich produktów bezpośrednio z gospodarstwa

W związku z ogłoszeniem stanu epidemii i wstrzymaniem sprzedaży na rynkach i targowiskach Zachodniopomorska Izba Rolnicza proponuje i zaprasza do skorzystania z możliwości umieszczenia reklamy swoich produktów bezpośrednio z gospodarstwa z informacją o telefonach kontaktowych bądź miejscu sprzedaży bezpośredniej w magazynie Echo Zachodniopomorskiej Wsi.

oferta kierunków studiów 2019/20

- S1 S2 N2** **Architektura krajobrazu** - rekrutacja bez egzaminu z umiejętności plastycznych!
- S1 N1 S2 N2** **Gospodarka przestrzenna** **S2 specjalności:** /geoinformatyka
/obszary wrażliwe
- S1 N1 S2 N2** **Odnawialne źródła energii** **S2 specjalności:**
/systemy wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych
/pozyskiwanie i konwersja biomasy na cele energetyczne
- S1 N1 S2 N2** **Ochrona środowiska** **S2, N2 specjalności:**
/ocena stanu i zagrożeń środowiska
/rekultywacja i zagospodarowanie gruntów
- S1 N1 S2 N2** **Ogrodnictwo** **S2, N2 specjalności:** /produkcja owoców, warzyw i ziół
/rośliny ozdobne i kształtowanie terenów zieleni
- S1 N1 S2 N2** **Rolnictwo** **S2, N2 specjalności:** /doradztwo w agroturystyce
/doradztwo rolnicze
- S1 N1** **Uprawa winorośli i winiarstwo**
jedyne taki kierunek inżynierski w Polsce!

- S1** studia stacjonarne I stopnia, inżynierskie liczba semestrów: 7
N1 studia niestacjonarne I stopnia, inżynierskie liczba semestrów: 8, odpłatne
S2 studia stacjonarne II stopnia, magisterskie liczba semestrów: 3
N2 studia niestacjonarne II stopnia, magisterskie liczba semestrów: 4, odpłatne

www.agro.zut.edu.pl
www.studiaagrozut.edu.pl
 www.facebook.com/wksir/

ROLNIKU-PRZEDSIĘBIORCO!

Zachęcamy do umieszczania w naszym „Echu Zachodniopomorskiej Wsi...” swoich reklam! Docieramy jako bezpłatny miesięcznik do rolników, instytucji okołorolniczych, szkół i urzędów.

Szczegóły:

tel. 91 484 40 72, e-mail: izba@zir.pl

tel. 94 346 05 14, e-mail: koszalin@zir.pl

UWAGA!

ZAMÓW REKLAMĘ JUŻ TERAZ!